

DOLENJSKI GOZDAR

glasilo delavcev
gozdnega gospodarstva
novo mesto

letnik XIX

december 1982

št. 11

Srečno 1983

Za nami je drugo leto srednjeročnega obdobja 1981–1985. V tem obdobju so gozdarstvu naložene izredno zahtevne naloge. Z ene strani sedanjí gospodarski položaj in stabilizacijska prizadevanja za premagovanje nastalih težav nalagajo gozdarstvu intenzivnejše izkoriščanje razpoložljivega gozdnega bogastva, z druge strani pa se gozdarstvo zaradi naraščajočega splošnega družbenega pomena gozdov sooča s še zahtevnejšo nalogo, kako trajno ohraniti in okrepiti tako gospodarske kot številne splošno koristne funkcije gozdov. Še posebej je izvrševanje teh nalog pomembno v zasebnih gozdovih, za katere vemo, da pokrivajo kar dve tretjini gozdne površine našega območja.

Kako smo v letu 1982 izpolnili zadolžitve, ki smo si jih načrtali v srednjeročnem načrtu? Na splošno vzeto, kar dobro, zlasti če upoštevamo, da smo letošnji načrt blagovne proizvodnje, ki je bil prvotno postavljen za leto 1985 in ki je znašal 208.000 m³ lesa, v celoti dosegli, v družbenem sektorju pa celo preseгли. Res je, da se nad vremenom ne smemo pritoževati, saj je bilo ugodno kot že zlepa ne, res pa je tudi, da se je z boljšo pripravo dela, z več zgrajenimi cestami in vlakami, z večjim številom zaposlenih in z boljšo tehnično opremljenostjo tudi zasebni sektor zelo tesno približal 70.000 m³ blagovne proizvodnje, ki bi jo po srednjeročnem načrtu moral doseči v letu 1985. Pri tem je hvalevredna ugotovitev, da se je močno povečal odkup lesa na panju.

Zaradi ugodnega vremena in polnih skladišč pri predelovalcih smo imeli precej težav s prodajo drobnih sortimentov listavcev, vendar so bile te težave le prehodnega značaja, saj se je proti koncu leta zaradi pomanjkanja drugih virov močno povečalo povpraševanje po drveh za kurjavo.

Izvozne zadolžitve v višini 55 milijonov din smo močno presegli, zaradi česar smo lahko nemoteno nabavili najpotrebnejšo opremo in rezervne dele iz uvoza. Izvozili smo blizu 25.000 m³ gozdnih sortimentov, pretežno drobnega lesa listavcev, in s tem v precejšnji meri omilili že omenjene težave pri prodaji takega lesa na domačem tržišču.

Naše sodelovanje z delavci in stroji pri odpravi posledic zlede v brkinskih gozdovih je bilo zelo uspešno. Posekali, spravili in do potrošnikov smo prepeljali 6.000 m³ drobnega lesa, ki smo ga zaradi pravilnih razmer izdelovali izključno v prostorninskih metrih. S tem je delo v Brkinih zaključeno. Lahko ga smatramo kot lep primer organizirane solidarnostne akcije pri odpravi posledic naravnih nesreč. Zato gre vsem delavcem, ki so v akciji sodelovali, prav posebna zahvala in vse priznanje.

Tudi pri gozdnogojitvenih delih smo precej naredili, čeprav zaradi pomanjkanja delavcev predvsem v kmečkih gozdovih nekatera načrtovana dela niso bila uresničena. Financiranje teh del, za izvajanje katerih prek samoupravnega sporazuma pri območni samoupravni interesni skupnosti za gozdarstvo prispevajo svoj delež skupaj z gozdarji tudi uporabniki lesa, je bilo zelo uspešno in nakazuje edino možno pot, kako lahko samo z večjimi vlaganji v gozdove trajno povečujemo blagovno proizvodnjo in ohranjamo splošno koristne funkcije gozdov.

Investicije so bile opravljene v skladu z načrtom. Nabavili smo precej nove opreme za spravilo in prevoz, zgradili precej cest in še več traktorskih vlak za spravilo lesa. Pri tem moramo omeniti modernizacijo peskokopa v Soteski in nabavo žičnega žerjava Urus, ki bo na težko dostopnih in strmih področjih še kako dobrodošel pri spravilu lesa.

In kaj nam naj bi prineslo leto 1983? Nič dobrega se nam ne obeta, saj so napovedi zelo črnogledne. Čeprav kakšnih večjih pretresov gozdarstvo kot surovinska panoga doslej ni doživelo, pa bo v prihodnjem letu prav gotovo prišlo tudi za nas do bolj zaostrenih pogojev za gospodarjenje. Naš načrt blagovne proizvodnje se v primerjavi z letošnjim letom ne bo povečal. Energetska kriza bo povzročila povečano povpraševanje po drveh za kurjavo, kar pomeni korak nazaj pri že uveljavljeni izdelavi dolžinskega lesa. Izvoz, ki smo ga letos prekoračili, bo zaradi potreb domače predelovalne industrije omejen. Najbolj kritično pa bo, če bo lesna industrija zašla v težave.

Edini izhod v takih razmerah bodo povečana storilnost, znižani materialni stroški, boljša izraba strojev, večja delovna disciplina in povečana odgovornost za izvajanje dogovorjenih nalog. Storilnost smo v zadnjih petih letih močno povečali. (Nadaljevanje na 130. str.)

Delavci
skladišč
tozda
Straža
vam
želijo
SREČNO 1983

Enako
tudi mi!

(Nadaljevanje s 129. str.)

Tako smo potreben čas za posek, spravilo, nakladanje, prevoz in razkladanje 1 m³ lesa znižali od 3,49 na 2,24 ure, kar pomeni 1,25 ure manj. To je zavidljiv uspeh, katerega bo tež-

ko še bistveno izboljšati. Zato bodo naši naporji morali biti v prvi vrsti usmerjeni na prej omenjene naloge. Pri tem pa seveda niti za hip ne bomo smeli pozabiti na utrjevanje pristnih in bolj poglobljenih samoupravnih odnosov, ki

morajo pri slehernem delavcu pronicati v njegovo življenje in delo, zavedajoč se pri tem, da je v težkem položaju potrebno tudi samoodrekanje, varčevanje in celo zategovanje pasu.

Ob takem razmišljanju želim v novem letu 1983 vsem delav-

cem Gozdnega gospodarstva Novo mesto in lastnikom gozdov veliko delovnih uspehov in kar največ zdravja in osebne sreče!

JOŽE PETRIČ,
dipl. inž.

Podeljene so bile jubilejne nagrade

Pred dnevom republike so bila v prostorih Gozdnega gospodarstva Novo mesto podeljena priznanja, značke in denarne nagrade jubilarantom, ki so že 30, 20 ali 10 let zaposleni v delovni organizaciji.

Nagrajenih je bilo 66 delavcev: 30-letnikov 8, 20-letnikov 25 in 10-letnikov 33.

Nagrada za 30-letno zvesto delo pri Gozdnem gospodarstvu Novo mesto znaša 12.830 din, za 20 let 9.623 din za za 10 let 6.415 din.

V nagovoru pred podelitvijo priznanj je direktor Jože Petrič med drugim na kratko orisal razvoj delovne organizacije, viden napredek pri izboljšanju življenjskih in delovnih razmer gozdnih delavcev, boljšo opremljenost za delo in povečano storilnost, k čemer so prav jubili-

lanti, ki že dolgo delajo v naši delovni organizaciji, največ prispevali.

Omenil pa je tudi vse težje gospodarske razmere in pozval navzoče, naj še naprej tako zavzeto skrbe za napredek gozdarstva. Ob koncu je dejal:

„Ko izbiram besede, s katerimi naj bi se vam zahvalil za požrtvovalno in dolgoletno delo, je težko najti najprimernejši izraz hvaležnosti. To po udarjam predvsem zaradi tega, ker vsi dobro vemo, kakšne razmere so pri delu v gozdu vladale pred 10, 20 in še zlasti

pred 30 leti. Takrat je bila potrebna velika mera odrekanja, požrtvovalnosti in delovne vneme. Delavsko samoupravljanje si je šele utiralo pot in mnogi od vas ste veliko pripomogli, da je danes postalo naša vsakdanja praksa in potreba. Pri delu ste premagovali velike napore. Takrat ni bilo organiziranih prevozov na delo, niti toplih obrokov prehrane med delom. Če je bilo potrebno, ste z udarniškim delom nadoknadili tisto, kar v današnji spremenjeni tehnologiji zlahka opravljajo stroji. Sicer pa, kaj bi našteval, saj ravno vi sami, zlasti starejši, najbolj veste, kako je bilo včasih in kako je danes.

Govoril sem že o težkem gospodarskem položaju. Čeprav kakšnih večjih pretresov

gozdarstvo kot surovinska panoga doslej ni doživela, pa bo prav gotovo prišlo, in to po vsej verjetnosti že v prihodnjem letu, do bolj zaostrenih pogojev za gospodarjenje. Edini izhod v takih razmerah pa bodo povečana storilnost, varčevanje in večja delovna disciplina.

Ne bi več našteval, kaj nas čaka in kaj bomo morali vse storiti v težjih gospodarskih razmerah. Prepričan sem, da bomo težave premagali, če bomo zavihali rokave in pridno delali. Kako pa se to doseže, najbolj veste prav vi, ki ste v preteklih desetletjih znali uspešno premagovati take in podobne težave. Zavedati se moramo, da sta od našega dela odvisni lesnopredelovalna in papirna industrija, pri čemer je treba na prvo mesto

Lepo število cest je že gradil in ogromno zemlje in kamena je v svojih dvajsetih letih premaknil Jože Brulc. (Foto M. Bajt).

Med tistimi, ki že 30 let delajo pri gozdnem gospodarstvu Novo mesto, je prejel priznanje tudi revirni gozdar Jože Pogačnik iz Trebnjega (Foto M. Bajt).

Priznanja so podeljevali Metod Rom, predsednik delavskega sveta GG, Jože Petrič, direktor, in Franc Povše, predsednik sindikalne konference GG (Foto M. Bajt).

Ludvik Vrtnar je vesten delavec v Črmošnjicah že dvajset let (Foto M. Bajt).

postaviti njihov izvoz.

Tovarišice in tovariši! Danes prejmete značke delovne organizacije, priznanja in denarne nagrade. Prav gotovo bi zaslužili še kaj več. Toda čeprav je vse skupaj bolj skromno, naj vam bo v lep spomin in v znak iskrene zahvale za vse, kar ste dobrega storili za naš boljši jutri. Hkrati naj vas to spominja na čas, ko ste pri GG Novo mesto s svojim delom in požrtvovalnostjo pomagali graditi tiste pristne samoupravne odnose, katerih plodove danes uživamo prav vsi. Zato še enkrat prav prisrčna hvala!"

*****

Nagrade, priznanja in značke so prejeli:

Tozd Gozdarstvo Novo mesto:

1. Mirko Bajt	30 let
2. Ivan Kotar	30 let
3. Franc Brulc	30 let
4. Jože Ovniček	20 let
5. Stane Staniša	20 let
6. Alojz Turk	20 let
7. Ivan Gazvoda	10 let
8. Franc Bukovec	10 let
9. Jože Jakše	10 let
10. Ivan Turk	10 let

Tozd Gozdarstvo Straža:

1. Magda Virant	30 let
2. Stane Koncilja	30 let
3. Franc Čibej	30 let
4. Jože Novak	20 let
5. Franc Novinc	10 let
6. Martin Bobnar	10 let

Tozd Gozdarstvo Podturn:

1. Ivan Fink	30 let
2. Rudolf Gorše	20 let
3. Dragutin Milankovič	20 let
4. Fejzo Alagič	20 let
5. Jože Avguštin	10 let
6. Stipe Grgič	10 let
7. Mato Jakovljevič	10 let
8. Ljubica Matijević	10 let
9. Safet Murtič	10 let
10. Bariša Pršlja	10 let
11. Avgust Pribanič	10 let
12. Domin Saratlija	10 let

Tozd Gozdarstvo Črmošnjice:

1. Jože Jakofčič	20 let
2. Hamdija Nakič	20 let
3. Elka Šprogar	20 let
4. Ludvik Vratar	20 let
5. Mehmed Čustič	10 let
6. Pile Davidovič	10 let
7. Ivo Davidovič	10 let
8. Redjep Elkasovič	10 let
9. Leopold Fras	10 let
10. Mijo Kokalovič	10 let

Tozd Gozdarstvo Črnomelj:

1. Anton Klepec	20 let
2. Jože Lozar	20 let
3. Ivo Poplašen	20 let
4. Stanko Rom	20 let
5. Jože Štajglin	20 let
6. Jože Tkalčič	20 let
7. Viktor Štukelj	10 let
8. Peter Vardič	10 let
9. Franc Vraničar	10 let
10. Vlado Vraničar	10 let

Tok Gozdarstvo Novo mesto:

1. Alojz Robida	20 let
2. Pavel Škrbe	10 let
3. Miroslav Jarc	10 let

Tok Gozdarstvo Črnomelj:

1. Mirko Medved	20 let
2. Janko Moravec	20 let
3. Jurij Špehar	20 let

Tok Gozdarstvo Trebnje:

1. Jože Pogačnik	30 let
2. Marija Ljubič	20 let
3. Anton Skol	10 let

Tozd Transport in gradnje:

1. Jože Brulc	20 let

2. Vinko Vidrih,
dipl. inž. 10 let

Tozd Vrtnarstvo in hortikultura:

1. Jože Kocjan	10 let
2. Janez Tratnik	10 let
3. Martin Zupančič	10 let

DSSS:

1. Polona Ausec	20 let
2. Milena Fric	20 let
3. Janez Blažič, dipl. inž.	10 let
4. Anton Kruh	10 let

Sodelujte v glasilu svoje delovne organizacije!

Priznanje Magdi Virantovi za 30 let dela. (Foto M. Bajt).

Ivan Gazvoda je brusar na žagi v Pogancih. Prejel je priznanje za desetletno delo (Foto M. Bajt).

„Mlajši“ slavljenici ob desetletnici dela pri GG Novo mesto: inž. Janez Blažič, inž. Vinko Vidrih in Tone Kruh (Foto M. Bajt).

Slavljenici med nagovorom direktorja Jožeta Petriča pred podelitvijo priznanj. (Foto M. Bajt).

Kako in kje smo v letu 1982 načrtovali gozdne ceste

Projektiva kot ena izmed dejavnosti tozda Transport in gradnje je v skladu s sprejetim programom projektiranja in gradenj gozdnih cest ter petletnim območnim načrtom v iztekajočem se letu 1982 opravila terenska in delno pisarniška dela za načrte naslednjih gozdnih cest:

	dolžina	investitor
1/ Bojanska cesta—Marinjek	2.114 m	tok Črnomelj
2/ Zagradec—Topličice	1.429 m	tozd Črnomelj
3/ Šnelerjev magazin—Slaba gorica	2.172 m	tozd Črnomelj
4/ Grahkova štala—Sredgora	2.478 m	tozd Črnomelj
5/ Škofova košenica—Pendirjevka	2.423 m	tok Novo mesto
6/ Ljubenska cesta—Hudičeva jama	1.289 m	tozd Straža

Dodatno je bil za samoupravno komunalno skupnost Novo mesto izdelan glavni projekt 606 m dolge obvoznice v Stranski vasi.

Načrta nismo v celoti dosegli, ker je bil glede na to, da projektirata samo dva delavca (od katerih je bil eden zaradi boleznih dva meseca odsoten), postavljen previsoko.

MATIJA MAZOVEC

Predlog smernic za načrt 1983

Z letnim načrtom se prilagajamo spremenjenim razmeram, da bi uspešno izpolnili srednjeročni načrt. Z njim določamo prednost in dinamiko izvajanja nalog, ki smo si jih zadali in oblikovali v srednjeročnem načrtu.

Znano je, da smo v gozdarstvu že za 1982. leto načrtovali večji obseg proizvodnje v družbenih in zasebnih gozdovih, kot smo za posamezna leta predvidevali v srednjeročnem načrtu. Zaradi potrebe po nadomeščanju uvoženih surovin smo že 1982 in v vseh naslednjih letih prevzeli obveznost povečane sečnje v obsegu, ki bi ga po prvotnem srednjeročnem načrtu dosegli šele 1985 leta. To pa hkrati pomeni, da se proizvodnja v letu 1983 in vsa na-

slednja leta količinsko ne bo povečevala.

Iz uvodnih besed sledi, da moramo pri določanju osnovnega cilja, se pravi višine pričakovanega poslovnega rezultata, to je dohodka (ob upoštevanju primerne ravni osebnih dohodkov in akumulacije), za leto 1983 računati ne samo z višjimi prodajnimi cenami, ampak predvsem z naslednjim:

- načrt prodaje in proizvodnje gozdnih sortimentov ter gozdnogojitvenih del mora biti enak načrtovanemu in doseženemu leta 1982,
- zaradi enake proizvodnje se število zaposlenih ne sme povečati,
- znižati moramo materialne stroške,
- povečati moramo izrabo

proizvodnih zmogljivosti — strojev in delovnega časa,

— zaostri je potrebno tudi odgovornost za izvajanje dogovorjenih nalog (še posebno v zvezi s kakovostjo dela),

— zaradi povečanja sredstev za razširitev materialne osnove dela mora rast osebnih dohodkov zaostajati za polovico za rastjo čistega dohodka.

Na koncu moramo zapisati še, da na podlagi zvezne in republiške resolucije o izvajanju družbenega načrta kakor tudi na osnovi naše razčlenitve letošnjega poslovanja ter tržnih razmer ne moremo predvidevati takšne rasti dohodka oziroma čistega dohodka in s tem osebnih dohodkov, kakršno bomo

dosegli v letošnjem letu. V osnutku resolucije je zapisano, da naj bi družbeni proizvod v 1983 letu porastel nominalno za 21,9 odstotka, osebni dohodki pa za 12 odstotkov. To pomeni, da morajo vse temeljne organizacije določiti osnovni cilj, to je rast dohodka vsaj za 21,9 odstotka. Odgovor na vprašanje, kako bomo cilj dosegli, najdemo v šestih točkah, ki smo jih našli zgoraj. Le-te so podlaga komisiji, ki jo sestavljajo delavci iz načrtovalne in razvojne službe ter vodje temeljnih organizacij in ki bo v vsaki temeljni organizaciji bolj podrobno opredelila cilje in politiko poslovanja in izhodišča za načrt v prihodnjem letu.

Opravljenata gozdnogojitvena dela od 1. januarja do 30. novembra 1982

Šifra	TOZD, TOK		Pogozdovanje		Čiščenje	Redčenje	
			oasnovno	intenz.		prvo	drugo
			ha	ha	ha	ha	ha
01	TOZD Novo mesto	plan	8,95	6,00	167,85	51,80	208,30
		real.	8,42	7,54	131,40	45,01	185,10
		%	94	126	79	87	89
02	TOZD Straža	plan	4,90	2,43	73,41	80,63	203,90
		real.	3,46	2,43	89,73	49,45	116,40
		%	71	100	122	61	57
03	TOZD Podturn	plan	6,00	-	92,00	14,50	32,00
		real.	7,31	-	91,75	7,40	21,50
		%	122	-	100	51	67
04	TOZD Črnošnjice	plan	8,50	-	27,00	38,00	50,00
		real.	8,20	-	85,00	49,40	39,60
		%	97	-	315	130	79
05	TOZD Črnomelj	plan	14,00	22,00	108,70	90,00	190,00
		real.	15,90	23,37	126,10	80,10	26,80
		%	113	106	117	89	14
13	TOK Trebnje	plan	0,40	1,00	61,57	9,00	18,56
		real.	0,30	-	13,60	11,70	-
		%	75	0	22	130	0
Skupaj družb.gozdovi	plan	42,75	31,43	505,53	283,63	702,76	
	real.	43,59	33,34	537,58	243,06	389,40	
	%	102	106	106	86	55	
11	TOK Novo mesto	plan	25,70	13,00	201,85	130,30	-
		real.	14,34	3,70	145,20	58,76	6,30
		%	56	28	72	45	-
12	TOK Črnomelj	plan	17,80	34,00	97,50	6,00	-
		real.	14,95	39,80	47,01	18,25	4,90
		%	83	117	49	300	-
13	TOK Trebnje	plan	4,25	2,00	93,05	12,00	-
		real.	5,95	-	61,15	29,10	1,00
		%	140	0	66	242	-
Skupaj zaseb.gozdovi	plan	47,75	49,00	392,40	148,30	-	
	real.	35,24	43,50	253,36	106,11	12,20	
	%	73	89	64	72	-	
Skupaj GG Novo mesto	plan	90,50	80,43	897,93	431,93	702,76	
	real.	78,83	76,84	790,94	349,17	401,60	
	%	87	96	88	81	57	

Plan delovnega časa za leto 1983

Zap. št.	N a z i v	Januar	Februar	Marec	April	Maj	Junij	Julij	Avgust	September	Oktober	November	December	Skupaj
1.	Število koledarskih dni	31	28	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31	365
2.	Število nedelj in sobot	5,3	4,3	4,2	4,4	5,3	4,4	5,4	4,3	4,3	5,4	4,3	4,3	52,39
3.	Štev. državnih praznikov	2		1	2	2	2	2						10
4.	Število delovnih dni	21	21	25	21	21	22	20	24	23	22	20	24	264
5.	Število delovnih ur	168	168	200	168	168	176	160	192	184	176	160	192	2112
6.	Štev. ur držav.praznikov	16		8	16	16	16	16				24		80
7.	Skupaj ur v mesecu	184	168	200	176	184	176	176	192	184	176	184	192	2192
8.	Število dni za obračun OD	22	24	22	22	23	22	22	24	22	23	25	23	274
9.	Število ur za obračun	176	192	176	176	184	176	176	192	176	184	200	184	2192

- Plan delovnega časa je sestavljen na podlagi delovnega koledarja za leto 1983.
- Delovne ure posameznega meseca niso enake z obračunskimi urami, ker zaključujemo mesec 25. v mesecu.
- Prvo soboto v juniju bomo delali za solidarnostni prispevek za odpravljanje posledic naravnih nesreč (ta dan ni upoštevan v urah za obračun OD). Junij ima veliko ur za obračun, zato smo dali delovno soboto na 17. december.
- OD se obračunava po urah navedenih v 9. vrstici.
- Mesec december moramo zaključiti s 27. decembrom, da bomo uravnali obračunske dneve z delovnimi dnevi.

DOLENJSKI GOZDAR

Ne pozabimo: brez dobrega obveščanja ni uspešnega samoupravljanja!

Še eno stabilizacijsko leto

Kaj nam prinaša osnutek republiške resolucije za prihodnje leto

Ob koncu leta v gospodarstvu obračunavamo poslovne uspehe in že načrtujemo, kako bomo poslovali prihodnje leto.

Medtem ko zberemo podatke o količinah proizvodnje že konec decembra, pa finančne uspehe ugotovljamo z zaključnim obračunom, ki ga moramo sestaviti do konca februarja za preteklo leto.

Sedaj pripravljamo izhodišča, ki bodo opredelila pogoje za poslovanje v prihodnjem letu. V tem članku bom opisal izhodišča, ki jih prinaša republiška resolucija za prihodnje leto. Resolucija zajema vsa področja družbenega življenja. V njej je ugotovljeno, da bomo zaostrene gospodarske razmere premagali z nadaljnjim razvojem samoupravljanja, z znanjem, delavnostjo, pobudami in moralno močjo delovnih ljudi in občanov. Ključne naloge razvoja SR Slovenije v letu 1983 bi bile:

– širše vključevanje v mednarodno menjavo s povečanjem izvoza na konvertibilno področje,

– uskladitev porabe z dejansko razpoložljivimi sredstvi,

– učinkovitejše gospodarjenje, večje varčevanje pri proizvodnji in porabi.

Za izpolnitev omenjenih nalog bo potrebno povečati izvoz na konvertibilno področje

realno za 18 odstotkov. Zaradi tega bo treba spodbuditi tudi tiste organizacije, ki se do sedaj še niso dovolj intenzivno vključile v izvoz. Za uvoz je predvideno, da se ohrani na ravni leta 1982.

Predvideno je, da bo družbeni proizvod narasel za 1,5 odstotka, prav toliko industrijska proizvodnja, kmetijska proizvodnja pa za 4 odstotke. Število zaposlenih naj bi se povečalo za 1 odstotek. Tudi investicije bodo ostale na letošnji ravni. Sredstva za osebne dohodke, skupno in splošno porabo bodo za rastjo dohodka zaostajala za 40 odstotkov. Naj omenim, da je za leto 1982 bila predvidena 8-odstotna stopnja zaostajanja osebnih dohodkov za dohodkom.

S posebnimi novimi zakoni in odloki bo pospešen izvoz, k čemer naj bi pripomogel tudi realni tečaj dinarja. Pri uvozu bodo imele prednosti dejavnosti, ki izvažajo ali pa proizvajajo predmete za osnovno preskrbo občanov. Za široko potrošnje bomo uvažali le najnujnejše blago v skladu z družbenim dogovorom o preskrbi enotnega jugoslovanskega trga.

Organizacijam združenega dela bo določen absolutni znesek deviz, ki jih morajo zagotoviti za pokrivanje družbenih potreb. Po izpolnitvi te obveznosti bo organizaciji prenehala obvez-

Razpis štipendij

Odbor za izobraževanje in štipendiranje pri Gozdnem gospodarstvu Novo mesto je sklenil razpisati naslednje štipendije za šolsko leto 1983/84:

usmeritev gozdarska SR, vzgojnoizobraževalni program gozdarstvo

– naziv smeri A – gozdar, III. stopnja zahtevnosti

10 štipendij

– naziv smeri B – gozdarski tehnik, V. stopnja zahtevnosti

8 štipendij

usmeritev vrtnarska SR, vzgojnoizobraževalni program kmetijstvo

– naziv smeri B – vrtnar, IV. stopnja zahtevnosti 1 štipendija

usmeritev geodetska RS, vzgojnoizobraževalni program geodezija

– naziv smeri C – geodetski tehnik, V. stopnja zahtevnosti

1 štipendija

usmeritev ekonomska SR, vzgojnoizobraževalni program poslovno finančna dejavnost

– naziv smeri B – ekonomski tehnik, V. stopnja zahtevnosti

1 štipendija

za študij na gozdarski fakulteti

2 štipendiji

za študij ob delu na višji gozdarski šoli

2 štipendiji

Možnost vpisa imajo gozdarski tehniki, že zaposleni v GG Novo mesto.

nost združevanja deviznih sredstev. Dokler organizacije svojih deviznih obveznosti do družbe ne bodo poravnale, ne bodo mogle razpolagati z ustvarjenim deviznim prilivom.

Delovne organizacije bodo na osnovi zakona združevale del dohodka za dodatno pospeševanje konvertibilnega deviznega priliva.

Resolucija določa pogoje in naloge za vsako gospodarsko panogo posebej. Za gozdarstvo v SRS je predvideno, da z blagovno proizvodnjo zagotovi 2,7 milijona m³ lesa, zlasti za izvozno usmerjeno predelavo.

Na področju investicij je predvideno financiranje samo takih gospodarskih objektov, ki bodo zagotavljali vsaj 50 odstotkov proizvodnje za izvoz na konvertibilni trg. Prednost pri financiranju investicij bodo imeli primarna kmetijska proizvodnja, ribištvo, energetika in infrastruktura, ki odpravlja ozka grla in prispeva k povečanju izvoza.

Za zmanjšanje skupne porabe bodo sprejeti normativi, ki bodo omejevali posamezne prejemke. Tudi v bodoče so z družbenim dogovorom predvidene omejitve avtorskih honorarjev, pogodb o delu in potnih stroškov.

V resoluciji so predvidene tudi spremembe na področjih, kot so socialna varnost in preskrba občanov, splošna ljudska obramba in družbena samozашčita.

Zaradi tega bo potrebno naše samoupravne splošne akte uskladiti z določili resolucije in se v prihodnjem letu po njih dosledno ravnati.

MILAN DRAGIŠIČ,
dipl. oec.

Proizvodnja in odkup lesa

Do konca novembra smo posekali 134.891 m³ lesa (za leto 1982 načrtovano 138.465 m³), odkupili pa 64.703 m³ lesa (po načrtu 65.239 m³). Primerjavo z načrtom 1982 in s proizvodnjo leta 1981 po vrstah lesa prikazujemo v naslednji tabeli:

		iglavci	tehnika listavcev	prostorninski les	skupaj
Družbeni gozdovi					
– doseženo do konca novembra 1982	m ³	52.799	56.695	25.397	134.891
– doseženo do konca novembra 1981	m ³	54.276	61.206	19.581	135.063
– planirano 1982	m ³	50.642	65.414	22.409	138.465
– dosežen plan v odstotkih		104	87	113	97
Zasebni gozdovi					
– doseženo do konca novembra 1982	m ³	11.764	44.355	3.584	64.703
– doseženo do konca novembra 1981	m ³	9.088	33.900	4.228	47.216
– planirano 1982	m ³	10.980	45.369	3.890	65.239
– dosežen plan v odstotkih		107	98	97	99

Posamezne TOZD in TOK pa so plan proizvodnje do konca novembra izpolnile takole:

TOZD Novo mesto	96 odst.	(22.008 m ³)
TOZD Straža	96 odst.	(26.187 m ³)
TOZD Podturn	99 odst.	(36.726 m ³)
TOZD Črmošnjice	101 odst.	(27.216 m ³)
TOZD Črnomelj	92 odst.	(20.079 m ³)
TOK Trebnje – družbeni	112 odst.	(2.675 m ³)
TOK Novo mesto	105 odst.	(35.074 m ³)
TOK Črnomelj	95 odst.	(20.666 m ³)
TOK Trebnje	90 odst.	(8.963 m ³)

Skupaj smo do konca novembra proizvedli 199.594 m³ lesa od načrtovanih 203.704 m³.

Prvi gozdni in lesni delavci iz roških gozdov

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Vozili so tudi drva, ki so jih drvarji s sammi in ročnim premetavanjem spravili do kolovoznih poti. Nekateri vozniki so imeli volovsko vprego, ta je bila še bolj počasna. Vozniki so si med seboj pomagali, s tem, da so eden drugemu prepregali v hudih klancih in pri vleki iz globač.

Prevoznikov lesa je bilo več, kot so jih potrebovali, zato so imeli delodajalci popolno oblast nad njimi. Kdor je vozil ceneje, je prvi dobil delo. Številni vozniki so bili na svojih delovnih mestih, ko se je šele svitalo, in čakali so v dolgih vrstah, da dobijo „froht“ (primer: žage v Soteski, od koder so ves les speljali na železniško postajo v Stražo). Enkrat so poizkušali organizirano štrajkati zaradi prenikajočih plač. V svojo reč se je vmešala oblast in z njo žandarji. Vodjem štrajka potem dolgo niso dali prevoza. Kakšna sila je bila za zaslužek, pove tudi to, da so se prevozniki lesa podajali v gozdove tudi v hudi zimah. Kljub hudemu mrazu so zjutraj odšli od doma. V gozdovih so s cepini v rokah iskali hlode pod snegom. V dolino na žago so prišli vsi mokri in premraženi. Vasi pod Rogom so imele takrat mnogo konj in volov. Pri

vsaki večji kmetiji so imeli takrat vsaj par teh živali.

Marsikdo danes, ker ni doživel tistih časov, ne more verjeti, s kako velikim trudom in naporom se je takrat preživljal kmet, še veliko težje pa delavec, če ni imel nič svoje zemlje. Gozdovi in vse neizmerno bogastvo Roga pa je bilo v posesti knezov Auerspergov. Da bi le delček obljub vlada SHS izpolnila, se je šele leta 1931 odločila in izdala (26. junija) zakon o agrarni reformi.

Veleposest knezov Auerspergov je bila zmanjšana na okoli 3.000 ha gozda in blizu 1.500 ha drugih zemljišč, okoli 13.000 ha pa je prišlo v javno posest. Ta razlaščen gozd kočevskega in soteškega grofa je potem upravljala začasna gozdna uprava. Njegove solastnice naj bi postale občine in potem kmetije.

Samo bežno bi se dotaknil predvojne delavske krize, bila je posledica svetovne krize, ki se je v takratni Jugoslaviji zelo odražala. Ugasnile so mnoge oglarske kope, obmolknila marsikatera žaga, utihnile so tesaške plankarje, glasovi furmanov so utihnili. Brezposelnim delavcem, ki niso imeli drugega kot gole roke, ni preostalo drugega, kot da so se poleti pre-

življali z nabiranjem jagod, gob in drugih gozdnih sadežev; le tako so imeli otroci kaj jesti, za zvezke ni bilo. Te je v mnogih krajih darovalo učiteljstvo. Proletariat okoli Roga je postajal čedalje ubožnejši. Če pa si je kdo postavil „hišo“ (danes bi bil najslabši vikend boljši), se je globoko zadolžil, hiša pa je imela ponavadi samo dva prostora, pa še ta sta bila običajno lesena.

Po vsej pravici in resnici ni bil položaj lesnih in gozdnih delavcev pred drugo svetovno vojno skoraj nič boljši kot položaj prvih gozdnih delavcev fratarjev, ki so proti koncu 17. stoletja prvi zaorali ledino v zeleno zlato naših gozdov (takrat grofovih). Tedaj so bili vsaj v gozdovih še kar svobodni. Do danes se je od tistih dob marsikaj temeljito spremenilo. O Rogu je bilo marsikaj napisanega, posebno, kar se je zgodilo v njegovih gozdovih v času NOB.

Čeprav smo tako blizu, teh

gozdnih širjav marsikdo ne pozna, če pa jih, jih samo površno. Vse, kar nam je dal Rog, ki ga danes imenujemo partizanski Rog, je vredno, da poznamo in tudi skrbno čuvamo. Varujemo pa tudi v tem smislu, da ga „moderno“ ne onesnažujemo. Tako bi se lepo oddolžili onim, ki so v stoletjih skrbeli zanj in ga ohranili nam, ker so se bali za vsako drevo, kam bo padlo, če ga je bilo treba posekati, da ne bi naredilo škode na spodrastih. Da, to so bili res prvi gozdovniki! Zato moramo gozdove še bolj načrtno izkoriščati, da ne bi uničili teh naravnih čistilcev zraka in da se ne bi morabiti zadušiti v onesnaženem zraku modernega časa.

Težko bi izračunali, kaj vse nam je dal Rog v preteklih stoletjih, zlasti pa potem, ko so ga začeli industrijsko izkoriščati. Bilo je ogromno lesno bogastvo!

TONE VIRANT

Preberite in sodelujte!

PROŠNJA ZA SODELOVANJE PRI ZBIRANJU SLOVENSKE PRIPOVEDNE SLOVSTVENE FOLKLORE

V sekciji za ljudsko slovstvo pri Inštitutu za slovensko narodopisje (Znanstvenoraziskovalni

center Slovenske akademije znanosti in umetnosti) v Ljubljani je v pripravi zbirka slovenskega slovstvenega folklornega gradiva (bajke, pripovedke, pravljice, smešnice, ugank, pregovori), pri kateri želimo dati prednost novemu terenskem gradivu.

Prizadevamo si, da bi bila zbirka kolikor mogoče popolna, zato se z zaupanjem in prepričanjem, da naš klic ne bo zaman, obračamo tudi na cenjene bralce Dolenjskega gozdarja z naslednjo prošnjo:

Prosimo in vabimo vas, da bi bajke, pripovedke, pravljice, smešnice, ugank, pregovore in mogoče še kaj podobnega, kar živi v vašem okolju ali zgolj le še v spominu iz mladih dni, zapisali in poslali na Inštitut za slovensko narodopisje na spodaj navedeni naslov. Veseli bomo, če se bo Arhiv slovenskih ljudskih pripovedi, ugank in pregovorov pri omenjenem Inštitutu obogatil z vašim prispevkom, saj to pomeni kamenček več v mozaiku slovenske kulturne – v tem primeru slovstvene dediščine. Vaše delo bomo ustrezno citirali in na primernem mestu poudarili – kadar bo do predvidene izdaje pač prišlo.

Pri tem je treba opozoriti, da ne pridejo v poštev prepisi ali obnove iz starih zbirk ljudskih

Okrog leta 1890 so iz Roga prestavili v dolino hišo fratarja Červana, po katerem je poimenovana znana Červanova cesta. Hiša je bila na eni od frat v roških gozdovih postavljena že menda pred 120 leti, v njej pa je bila gostilna, v kateri so se ustavljali domačini, delavci in vozniki. Hiša še sedaj služi svojemu namenu v Gaberjah pri Soteski in je prav gotovo ena najstarejših lesenih hiš na Dolenjskem. (Fotografijo je prispeval Tone Virant).

pravljic, pripovedk ipd., saj te že imamo na razpolago in jih bomo vsekakor primerno upoštevali.

Druga možnost je ta, da nam sporočite naslove ljudi, za katere veste, da z njimi ljudsko oz. ustno oz. folklorno izročilo še živi. Ob priložnosti bi jih obiskali sami in njihove pripovedi posneli na magnetofonski trak.

V vsakem primeru pa prosimo, da navedite natančen na-

slov pripovedovalca, njegove rojstne podatke in poklic in prav tako naslov in omenjene podatke zapisovalca ter kraj in datum zapisa oz. pripovedovanja.

Zanesljivo pričakujemo vašo pošto in vas v tem upanju prav lepo pozdravljamo.

MARIJA STANONIK

Inštitut za slovensko
narodopisje, ZRC SAZU,
61000 Ljubljana
Novi trg 3

Za boljšo varnost pri delu

Na podlagi določil družbenih predpisov, ki se nanašajo na varstvo ljudi na delu, je delovna organizacija dolžna nabaviti in dati delavcem v uporabo vsa potrebna in ustrezna osebna varstvena sredstva in opremo (poslej: OVS in O), s katerimi preprečujemo telesne poškodbe ali bolezni, ki pretijo na delu. Skladno z družbenimi normativi je ljudem na delu obvezno dodeliti takšna sredstva v uporabo takrat, kadar nevarnosti za poškodbe ali zdravje v zvezi z delom ni mogoče predhodno (preventivno) odpraviti z ustreznimi varnostnimi ureditvami delovnega okolja (varnostna ureditev strojev in naprav, delovnih prostorov, delovnih postopkov, varna organizacija dela ipd.). Delovna organizacija je dolžna za lastne potrebe, glede na varnostne zahteve nalog in opravil ljudi v proizvodnji, sprejeti podrobne normative za nabavo in uporabo OVS in O.

Opuščena so bila številska naporna ročna dela

Razširitev dejavnosti, nova dela in naloge

Doslej so bili v naši delovni organizaciji veljavni normativi za nabavo in uporabo OVS in O, ki smo jih sprejeli že konec leta 1963, sestavni del „Pravilnika o HTV ukrepah pri delu“ in spremenjenega ter dopolnjenega „Pravilnika o varstvu pri delu“, ki smo ga sprejeli marca 1967. Po 1963 in vse doslej smo normative OVS in O po potrebi dopolnjevali ali spremenjali, predvsem tedaj, kadar so to narekovale spremembe v tehnologiji dela, kadar so se pojavile nove proizvodne naloge in opravila, ali pa je prišlo do pomembnejših sprememb delovnih in življenjskih razmer ljudi na delu. V tem obdobju so postopoma odpadla zlasti številna naporna ročna dela kot npr.: makljanje celuloznega lesa, tesanje lesa, ročno nakladanje, razkladanje, skladanje in sortiranje lesa, oglarjenje in manipulacija z ogljem, številna ročna dela v gozdnih drevnicah, visoke

gradnje in druga s tem povezana dela, delo pri drobilcu kamna, dela na žagah veneciankah itd.

Istočasno in prav tako postopoma pa so bile v delovni organizaciji osnovane nekatere dopolnilne dejavnosti ter številne spremembe na področju mehanizacije del in s tem tehnologije dela. Med novostmi velja omeniti še posebno tole: zgrajene so bile tesalnica lesa v Straži, žaga v Veliki Loki in vrtnarija v Novem mestu. S priključitvijo vrtnarije k naši delovni organizaciji in osnovanjem novega tozda Vrtnarstvo in hortikultura ter s pričetkom obratovanja tesalnice in žage sta se obseg in pestrost naše dejavnosti znatno povečala. Nove naloge in opravila, ki so s tem nastala, pa so terjale sprejetje dodatnih normativov OVS in O. Isto velja za razmah spravila lesa s traktorji, za novo opravilo pomočnika pri spravilu lesa s traktorji, za naloge in opravila pri napravi gozdnih vlak, za dela z avtomobilskimi in drugimi nakladalniki (npr. Volvo), za dela s prebiralnimi stroji, za strojna dela v drevnicah, za strojno brušenje tračnih žag, za novo ustanovljeni izobraževalni center, za številne nove naloge in opravila pri reorganiziranem tozdu Transport in gradnje (med drugim tudi nabava številne nove gradbene mehanizacije), za upravljanje avtobusov in kombijev itd.

Potrebni so bili novi normativi

Vse te spremembe del in nalog ter nova dela in naloge v proizvodnji so končno privedle do odločitve, da normative za nabavo in uporabo OVS in O v celoti prenovimo.

Na podlagi „Pravilnika o sredstvih za osebno varstvo pri delu osebni varstveni opremi“ (Uradni list SFRJ, št. 35/69) in s pomočjo primerjave z normativi OVS in O nekaterih drugih gozdnogospodarskih organizacij Slovenije (GG Bled, GG Kranj, GG Postojna), je služba varstva pri delu DO skupaj s pooblaščenimi delavci za varstvo pri delu v tozdih in tokih med poletjem pripravila predlog novih norma-

Zgodbe z delovnega mesta

Nepričakovano je potrkalo na vrata. Nepričakovano, to pravim zato, ker običajno prej slišim korak po veži. Tokrat pa nič.

Potem se vrata odprejo in notri prihlača majhen toda krepak fantič. Ko se zaustavi pri moji pisalni mizi, ga veliko ne gleda nad njo.

„Kaj bo?“ ga prijazno vprašam.

„Delal bi rad pri vas, pa sem se prišel prijavit.“

„Delal? se začudim „Kdo ti je pa povedal, da bi te vzeli?“

„Otroci v vasi pravijo, da vzamete za obžetje.“

„Že res, toda ti si premlad. Pa tudi dovolj jih že imamo. V nekaj dneh bo obžetje končana. Koliko pa si star?“

„Enajst. V petega bom šel.“

„Od kod pa si?“ sem radoveden.

„Iz Loške vasi.“

„In zakaj bi porabil denar?“ skušam biti zaupljiv.

„Nekaj bi si rad kupil.“

„Poglej,“ povzamem spet besedo, „vzeli smo 14 let stare in starejše. Malo boš moral še počakati. Potem pa se le oglasi. Saj obljubiš, kaj ne?“

Do njegovega prihoda sem bil tisto dopoldne kar slabe volje. Prešteval sem bolniške izostanke. Ta mali fantič in njegova želja po delu pa me je kar razveselila.

Dogodek sem zaupal sodelavki. Ta pa je samo zamahnila z roko: „Saj pravim, pri enajstih letih bi vsi delali, pri sedemnajstih pa se jim že nič več ne ljubi!“

SLAVKO KLANČIČAR, dipl. inž.

titov za nabavo in uporabo OVS in O, ki so jih nato delavski sveti tozdiv in tokov sprejeli v začetku septembra.

Nekatere spremembe

Novi normativi za nabavo in uporabo OVS in O so sestavljeni posebej za tozde in toke gozdarstva, za tozdu Transport in gradnje, za tozdu Vrtnarstvo in hortikultura in za DSSS. Sestavljeni so natančno po seznamu del in nalog, ki obstajajo v naši DO oz. v tozdih, tokih in DSSS. Pomembnejše so še zlasti naslednje novosti:

Vsem fizičnim delavcem, ki opravljajo bolj ali manj umazana dela ali dela, pri katerih je obraba delovne obleke velika, pripadajo na leto poleg delovne obleke še ene letne hlače. Če pa uporablja delavec namesto delovne obleke kombinezon ali delovno haljo, prejme na leto v uporabo po dva kombinezona ali pa po dve halji.

Vsi fizični delavci, ki delajo pozimi na prostem, prejmejo na leto v uporabo tudi zimske hlače ter na štiri, pet ali šest let podložen telovnik. Glede na vrsto dela in naloge prejmejo nekateri delavci namesto telovnika bundo. Podložen telovnik prejmejo v uporabo tudi delavci, ki opravljajo dela in naloge: vodja tozda in toka gozdarstva (na deset let), pomočnik vodje tozda in toka gozdarstva (na osem let) ter revirni vodja, tehnik v revirju in delovodja (na sedem let).

Skoraj vsi terenski tehnični kadri v gozdarstvu ter večji del tehničnih kadrov in drugih de-

lavcev v tozdu Transport in gradnje prejmejo v uporabo zaščitno čelado.

Zaščitne čevlje prejmejo v uporabo vsi fizični delavci in terenski tehnični kadri, pri čemer pa je določena različna doba trajanja.

Sedem (novih) milijonov

Splošnemu skokovitemu in velikemu naraščanju cen smo pričla tudi pri nabavah OVS in O. Od leta 1976 leta dalje so se cene povečale poprečno za okrog 750 odst., posamezni artikli pa celo za 1000 odst. ali za desetkrat. Medtem ko je v letu 1976 znašal predračun za nabavo OVS in O okrog 700.000 din, je znašal v letu 1980 že 1.642.000, lani 3.210.000 in letos nad 7.000.000 din. Predračun za tekoče leto ni sorazmeren s povečanjem cen, temveč je višji, kar je posledica nekaterih dodatnih nabav po novih normativih OVS in O ter večjega poprečnega števila zaposlenih.

Samo za zaščitne rokavice za enega delavca 4.470 din na leto

In še nekaj primerjav. Po novih normativih za nabavo in uporabo OVS in O in po trenutno veljavnih cenah znaša poprečna letna poraba OVS in O za sekača 9.465 din, za gojitelja 10.495, za minerja 8.750, za voznika tovornjaka z dvigalom 8.086, za traktorista z gibnega traktorja 9.931, za traktorista na spravilu s traktorjem IMT 13.155, (pri slednjem znaša na

(Nadaljevanje na 136. str.)

Plenum DIT gozdarstva in lesarstva SR Slovenije

Bil sem delegat na plenumu DIT gozdarstva in lesarstva SR Slovenije in na posvetovanju, ki ga je društvo priredilo na temo „Kadri – pomemben dejavnik dolgoročnega razvoja gozdarstva in lesarstva Slovenije“.

Plenum in posvetovanje sta bila organizirana v hotelu Union v Ljubljani. Člani upravnega odbora DIT so na plenumu poročali o enoletnem delu. Poročila so bila dobra pripravljena. Zveza je dosegla nekaj pomembnih uspehov, zlasti v povezovanju s področnimi društvi. Uspehi se kažejo tudi na področju koordinacije, usmerjanja in organiziranja tistih nalog v gozdarstvu in lesni industriji, ki so pomembna za vso Slovenijo. Zveza se je še posebno angažirala z organizacijo posvetovanj o aktualnih temah s področja gozdarstva in lesarstva, popularizirala je obe stroki, ohranjala tradicijo raznih srečanj ter širila seznam naročnikov strokovnega glasila. Sledilo je finančno poročilo, ki ga je plenum sprejel brez bistvenih pripomb.

Zanimivo je bilo poslušati razpravo o prizadevanjih gozdarstva in lesarstva pri iskanju poti za pridobivanje ustreznih kadrov in znanj, zlasti v sistemu usmerjenega izobraževanja. Posvetovanje sicer ni dalo dokončnih napotkov, kljub temu pa nas je spodbudilo, da še bolj smelo nadaljujemo zastavljene naloge na področju razvoja gozdarske dejavnosti in z njo povezanega lesarstva. Pred ti dve panogi je naša družba vsa povojna leta (pa tudi sedaj) postavljala posebne naloge, predvsem pa: kar najbolj izkoristiti les, ga predelati in prodati

(Nadaljevanje s 135. str.)

leto poraba zaščitnih rokavic 4.470 din, če dela sam, brez pomočnika), za delo v drevesnici in za vrtnarska dela na prostem 3.120, za dela revirnege vodje in delovodje 3.292 din itd.

Prkazani stroški za nabavo OVS in opreme pričajo, da gre za precejšnje zneske. Zato je prav, da s temi sredstvi ravnamo gospodarno in varčno, da jih uporabljamo samo za tista dela, za katera so namenjena, in da jih skrbno vzdržujemo.

BOGO ŠPILETIČ,
varn. inž.

za devize, ki jih vedno primanjkuje. To nalogo bodo lahko opravili le usposobljeni strokovnjaki, od neposrednega proizvajalca gozdarja-gozdnega delavca do diplomiranega gozdarskega inženirja. Na posvetovanju so bile predložene posebne analize o kadrih, s tem povezanim izobraževanjem in trendi razvoja tja do leta 2000.

Ko o tem razmišljam, si ne hote postavim vprašanje, kaj smo na tem področju naredili dolenski gozdarji. Proizvodne naloge uresničujemo. Glede številčnosti strokovnih kadrov smo nekje na slovenskem poprečju. Izobrazbena struktura gozdnih delavcev je slaba, glede tega pa se tudi druga gozdna gospodarstva ne morejo hvaliti.

Na področju storilnosti morda nekoliko zaostajamo za gozdnimi gospodarstvi, kot sta GG Postojna in GG Bled. To je razvidno tudi po poprečnih osebnih dohodkih. Da pa bi napredovali tudi v tem, smo se dogovorili, da bomo v našem izobraževalnem centru pospešili izobraževanje že zaposlenih delavcev za svoje ali drugo delo in da bomo na novo sprejemali in

uvajali v delo mladino le prek usmerjene šole oziroma tiste, ki so končali osem razredov osnovne šole. Že nekaj let razpisujemo večje število štipendij

za gozdarske tehnike in diplomirane gozdarske inženirje, da bi strokovno obogatili predvsem gozdarske temeljne organizacije.

Programi so torej dobro zastavljeni. Treba pa se bo potruditi, da jih uresničimo, kajti le usposobljeni strokovni kadri bodo lahko v času pospešenega razvoja tehnike in tehnologije uspešno izpolnjevali obveznosti, ki jih družba postavlja pred gozdarstvo.

FRANC MARKOVIČ

Top symbols & trademarks of the world

edited by
Franco Maria Ricci and Corinna Ferrari
introduction by Vittorio Sgarbi

10
1979/1980
Annual

F.M. Ricci/Deco press

729

Firm: *Gozdno gospodarstvo Novo Mesto*
Add: *Novo Mesto*
Act.: *Forestry*
Des.: *Katja Zelenika*

730

Firm: *Gozdno gospodarstvo Novo Mesto*
Add: *Novo Mesto*
Act.: *Forestry*
Symbol for the 16th Yugoslav
foresters' competition
Des.: *Katja Zelenika*

Oblikovalka našega zaščitnega znaka Katja Zelenika nam je poslala gornji posnetek knjige in strani v njej, s katero se je naš znak podal ven v širni svet.

Humor

TRI ŠALJIVE O INŽENIRJU KALINOVIČU

Nekaj let je že minilo, odkar je zaradi upokojitve zapustil naše vrste Rade Kalinovič, vodja službe za izkoriščanje gozdov. V naših pogovorih je spomin nanj še precej živ. Vsi tisti, ki hodite poleti na dopust v Novigrad, pa ga imate priložnost srečati tam, saj je oskrbnik počitniškega doma. Njegovi sodelavci smo si ga zapomnili tudi zaradi njegovih odličnih pregovorov. Za vsako stvar in priložnost je Rade kot iz rokava stresel pregovor. Bili so duhoviti in vedno z ostjo. Seveda jih je povedal v izvirniku, to je v svoji materinščini. Večina so bili malce zabeljeni in vam jih na žalost ne morem posredovati. Povem pa vam lahko nekaj šal v zvezi z njim.

V času svojega službovanja je bil Kalinovič precej močne postave. Na nekem

strokovnem sestanku pa smo ugotovili, da je zelo shujšal. Suknjič je kar visel na njem in tudi hlače so pri hoji opletale za njim. Vsi smo mu to omenili in se čudili, kako mu je to uspelo. On pa je z roko segal v suknjič in za pas, kazal, koliko je še prostora, in govoril: „Znati je treba!“

Tudi sam imam težave z odevčno težo, zato sem ga na samem še enkrat vprašal, kaj je počenjal. Z nasmehom mi je rekel:

„Bodi no pameten, sploh nisem shujšal. Nasprotno, celo zredil sem se, po tehtnici sodeč. Veš, kupil sem le novo obleko, namenoma za dve številki preveliko. Sedaj pa vsi mislijo, da sem shujšal.“

Ni slaba domislica, kaj pravite?

Inženir Kalinovič je znan tudi po tem, da se, čeprav že več kot 30 let živi med nami, še ni navadil čiste slovenščine. Tudi na kolegi-

jih je govoril v nekakšni jugoslovanščini. Nekoč sem mu to omenil, pa mi je hitro povedal, kako je bilo, ko je po dolgih letih obiskal domače v rodnem Negotinu. V pogovor je tako mešal slovenske besede, da ga domačini skoraj niso razumeli. Nakar mu je neki sorodnik, ves razočaran, žalostno rekel: „E moj Rade, pa zaboravio si ti srbski!“

Zelo rad je imel dolge razprave v moški družbi. Če smo se slučajno kje po službi zasedeli, mu ni bilo žal ne časa in ne denarja. Vino in glasba sta mu odvezala jezik do kraja. Takrat se je ves raznežnil in skoraj zjokal. Najraje je govoril o planskih letih in sploh o časih takoj po vojni. Nekoč je ob obujanju spominov na težka, toda lepa leta, rekel tudi to: „Včasih smo bili mladi in lepi. Od tega je sedaj ostal samo še – in.“

SLAVKO KLANČIČAR,
dipl. inž.

Peta seja delavskega sveta Gozdnega gospodarstv. Novo mesto bo 28. decembra 1982 ob 8. uri v GG Novo mesto.

Dnevni red:

1. pregled in potrditev zapisnika zadnje seje,
2. delegatska vprašanja,
3. razprava in sklepanje o investicijskem planu za leto 1983,
4. razprava in sklepanje o količinskem planu za leto 1983,
5. razprava in sklepanje o financiranju projekta nove ceste Škofova košenica–Pendirjevka,
6. imenovanje komiteja za SLO in DS v Gozdnem gospodarstvu Novo mesto,
7. ugotovitev, ali so temeljne organizacije sprejele sklepe o dodatni soudeležbi pri gradnji doma učencev v Postojni,
8. odgovori na delegatska vprašanja,
9. razno.

Obrazložitev:

K 1. točki:

Delavski svet je na zadnji seji, ki je bila 25. 11. 1982, potrdil zapisnik prejšnje seje.

Potrdil je ukrepe, ki so jih sprejele temeljne organizacije v zvezi z racionalno porabo naftnih derivatov. Sprejel pa je še naslednje ukrepe:

- temeljne organizacije in DSSS morajo temeljito razčleniti dosedanje porabo goriva; podatke o količinah so prejeli;

- natančno je treba voditi evidenco o nabavi, skladiščenju in porabi goriva;

- vzpostaviti kaže razvid listin o prevozih s službenimi vozili;

- dosledno je treba upoštevati pravilnik o uporabi osebnih službenih avtomobilov;

- opozoriti je treba delavce na zavarovanje pred krajo iz vseh skladišč in rezervoarjev, kjer se nahaja gorivo; opozoriti kaže delavce, ki uporabljajo gorivo, naj si tega ne sposojajo za lastno uporabo;

- samoupravne delavske kontrole naj spremljajo razpolaganje z gorivom in ukrepajo ob zlorabah;

- temeljne organizacije, ki še niso sprejele akcijskega načrta, o racionalni porabi goriva v pisni obliki, naj to čim prej sprejmejo.

Delavski svet je sprejel delovni osnutek investicijskega plana za leto 1983; Sklep o nakupu dveh dvigal v letu 1982; gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Novo mesto – jug; delovni osnutek sprememb in dopolnitev pravilnika o delovnih razmerjih in samoupravnega sporazuma o združevanju in porabi sredstev stanovanjskega sklada in v tej zvezi imenoval delovni skupini za pripravo osnutkov teh dveh samoupravnih aktov; nove, za 9,5 odstotka povečane cene prevozov lesa s kamioni; sklep o sofinanciranju izgradnje stran-

ske stavbe pri počitniškem domu v Bohinjski Bistrici; priporočila skupne seje zbora združenega dela in zbora sisa za socialno varstvo občine Novo mesto o socialni varnosti občanov o alkoholizmu in varstvu invalidnih oseb.

V zvezi z zadnjim je sprejel naslednje sklepe:

1. V delovni organizaciji in krajevni skupnosti se bomo zavzemali, da dobijo denarno pomoč le tisti delavci oziroma občani, ki so je potrebni.

2. Mladim družinam, ki so dobile solidarnostno stanovanje, bomo dali drugo ustrezno stanovanje. Rok naj glede na finančne zmožnosti določi odbor stanovanjskega sklada.

3. Večina zdravilnih zelišč je v gozdu. Romi jih nabirajo ne nadzorovano in povzročajo škodo v gozdu. Zaradi tega bomo proučili možnost organiziranja nabiranja zdravilnih zelišč.

4. Še bolj bomo poostriili kontrolo nad uživanjem alkoholnih pijač na delovnem mestu. Delavci, ki so odgovorni za varstvo pri delu, bodo pooblašani, da opravijo preizkus z ustreznimi pripomočki (balonček) in vinjenim delavcem prepovejo opravljati delo.

5. Soglašamo s priporočilom za preprečevanje invalidskih upokojitev delavcev, pri katerih je sposobnost zmanjšana zaradi alkohola. Zavzemali pa se bomo, da se delavcem, pri katerih nastopa bolezen ali poklicna bolezen zaradi uživanja alkohola, ne prizna invalidnosti tretje kategorije.

6. Izvršni odbori sindikalnih organizacij naj (skupaj z delavsko kontrolo, z delavcem, odgovornim za varno delo v temeljni organizaciji, in vodstvom) posredujejo podatke zdravstveni postaji o delavcih, ki prekomerno uživajo alkohol in so obenem tudi največ na bolniški.

7. Za delovne invalide, ki niso sposobni opravljati svojega

dela, sposobni pa so opravljati drugo delo, je treba organizirati tečaje, na katerih si bodo pridobili ustrezno znanje za opravljanje novih del in nalog.

O tem so razpravljali le v Novem mestu. Ker stvar zadeva tudi nas, jo povzemamo in naj velja za celotno našo delovno organizacijo, ne glede, v katerih občinah imajo sedež, temeljne organizacije.

Delavski svet je ugotovil, da so vse temeljne organizacije in DSSS sprejele predlog sprememb in dopolnitev pravilnika o materialnih nadomestilih.

K 5. točki:

Delavski svet je na seji 18. oktobra obravnaval predlog tozda Transport in gradnje o stroških izdelave za cesto Škofova košenica – Pendirjevka, dolgo 2478 m. Predračun znaša 241.135 din. Vendar je sklepanje odložil zaradi uskladitve s tozdom iz Novega mesta. Ker je medtem dosežen sporazum s tozdom Gozdarstvo Novo mesto, predlagamo, da delavski svet odobri izdelavo projekta. Cesta bo služila pretežno za prevoz lesa iz zasebnih gozdov toka Novo mesto.

Novice iz Podturna

9. novembra sta se inž. Marjana Pavle in dr. Piskernik iz gozdarskega lesnega inštituta v Ljubljani oglasila pri nas zaradi zatiranja plevela s herbicidi v naši drevesnici. Z inštitutom že več let sodelujemo pri poskusih z različnimi vrstami herbicidov. V ta namen smo uporabili nekaj gredic naše šesthektarske drevesnice.

Nova cesta Primož–Komolec (odd. 4 – odd. 121) je bila 19. novembra tudi uradno predana svojemu namenu. Navedenega dne je bil le prevzem in kolavdacija del, drugače pa je bila 2192 m dolga novogradnja (v vrednosti 3.905.065 din) zgrajena že spomladi. Predstavlja dejansko podaljšek „Zeksarske“ ceste do Komolca. Kot je običaj, so se prevzema udeležili predstavniki investitorja (tozd Gozdarstvo Podturn), izvajalca gradnje (tozd Transport in gradnje), medobčinski inšpektor Hribernik in predstavnik komiteja za urbanizem Udovc.

Naši upokojeanci so imeli 17. novembra svoje tradicionalno srečanje. Zbrali so se najprej v naši upravi, kjer smo jim zavrteli nekaj gozdarskih filmov, med drugim tudi posnetek z lanskega srečanja. Po manjši zakuski smo jih potem odpeljali v gozd. Videli so nasade na Rampohi, grobišče Zgornji Hrastnik in počitniški dom na Resah, kjer je bil tudi zaključek. Zaradi slabšega vremena in boleznih se je srečanja udeležilo tokrat le 15 upokojeancev (od skupno 46). Iz razumljivih vzrokov se srečanja ne udeležujejo naši upokojeanci iz Bosne (Hakija Mujkič, Milan Karakaš, Franjo Saratlija in Joso Martinovič).

Že od 22. novembra opravlja v odd. 118 revir Rampoha praktični del tečaja za gozdne delavce sekače skupina šestih tečajnikov. Pod vodstvom inštruktorjev Kruha in Turka podirajo dreve, predvsem bukovino.

Osnovna organizacija sindikata našega tozda je v soboto, 11. decembra, priredila v restavraciji počitniškega doma Iskra iz Semiča v Črmošnjicah vsakoletno silvestrovanje. Zelo uspelega družabnega srečanja se je udeležilo 76 delavcev in njihovih žena oziroma mož. Zaradi zgodnjega datuma so se prireditve lahko polnoštevilno udeležili tudi naši delavci iz Bosne, ki sicer za novoletne dni odidejo domov.

Ob tej priložnosti smo vsem našim petdesetletnikom izročili majhna spominska darila. Z „Abrahamom“ so se v tem letu iz našega tozda srečali: Metod Rom, Vinko Črnič, Milan Pribanič, Jože Pečavar in Ida Retelj. Vsem slavljenecem še enkrat iskrene čestitke in še mnogo srečnih let!

SLAVKO KLANČIČAR,
dipl. inž.

Samoupravna delavska kontrola

Predsedniki samoupravnih delavskih kontrol temeljnih organizacij in DSSS v sestavi gozdnega gospodarstva so v začetku decembra 1982 obravnavali problematiko, s katero se srečujejo. Iz poročil o delu lahko ugotovimo, da so nekatere komisije samoupravnih delavskih kontrol delavne, druge pa ne. Delo članov in komisij ni hvaležno. Zavedajo se, da bi morali več narediti, sproti opozarjati na napake, vztrajati, da se napake, ki se pojavljajo in niso skladne z našim samoupravnim razvojem, do kraja raziščejo in da krivci za taka dejanja odgovarjajo. Več sodelovanja bo potrebno z družbenopolitičnimi organizacijami, posebno s sindikati.

Že letos, zlasti pa v naslednjem letu bo potrebno še več zavzetosti pri odpravljanju slabosti, ki nas spremljajo. Zaradi tega so predsedniki sprejeli naslednji program dela:

1. kontrola izvajanja dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka (osebni dohodki, skupna poraba, materialna nadomestila);

2. kontrola uresničevanja samoupravnih aktov temeljne organizacije, posebno pravilnika o delovnih razmerjih in pravilnika o prevozihi;

3. kontrola, ali odgovorni delavci pravilno izpolnjujejo poslovno dokumentacijo, na primer: obračun OD, prevzemnice, oddajnice, prevoznice in

druge dokumente (zakaj je prišlo v Straži na skladišču do manjka?);

4. kontrola kakovosti izdelave gozdnih sortimentov, gozdnogojitvenih in drugih del in nalog, ki jih opravlja gozdno gospodarstvo;

5. kontrola upravljanja in vzdrževanja strojev, vozil in motork;

6. kontrola delovne discipline;

7. kontrola uporabe vseh vrst goriva pri kamionih za prevoz lesa, motorkah, strojih in osebnih avtomobilih; kako se evidentira poraba in skladiščenje teh goriv;

8. kontrola uporabe rezervnih delov za vse vrste družbenih sredstev;

9. kontrola izvajanja blagajniškega poslovanja, zlasti vplačila storitev, uslug in prodaje; kako in kje se sestavljajo računi in sprejema denar;

10. kontrola poslovanja in dela inventurne komisije;

11. kontrola shranjevanja družbenih sredstev, delov teh sredstev, orodja in drugega materiala; kako so shranjeni in zavarovani orodje in stroji pozimi, ko niso v uporabi.

Izvajanje načrta o varčevanju z gorivi, inventura in priprava poročil o poslovanju v letu 1982 so pomembne zadeve, zato bodo člani samoupravne delavske kontrole ta vprašanja obravnavali na decembrski seji.

FRANC MARKOVIČ

razgibanosti zemljišča in debeline sortimentov. Poraba goriva za gojitvena dela ni posebej

ugotovljena, ker niso zbrani za-nesljivi podatki.

JOŽE LUKŠIČ

CELOTNA PORABA
goriva in maziva v letu 1981

TOZD, TOK	Plinsko olje litrov	Benzin litrov	Razna olja litrov
Novo mesto	36.000	26.000	4.500
Straža	31.642	26.093	6.106
Podturn	30.407	18.009	5.428
Črmošnjice	24.420	16.797	3.597
Črnomelj	18.111	23.036	2.548
Transport in gradnje	444.700	8.952	
Vrtnarstvo in hort.	9.526	4.637	77
TOK Novo mesto	1.086	14.069	600
Črnomelj	1.281	7.425	118
Trebnje	1.396	6.627	
DSSS		8.409	
Skupaj:	598.649	160.054	22.874

P r e g l e d
porabe goriva v letu 1981 po temeljnih organizacijah na enoto
(litrov na m³ ali na 100 km)

TOZD, TOK	Sečnja l/m ³	Spravilo		Oseb. avto. l/100 km	Kombi l/100 km	Avtobus l/100 km	Kamion l/100 km
		l/m ³	l/obr.u.				
Novo mesto	0.79	1.40	2.92	8.77	16.45	29.21	-
Straža	0.47	0.92	3.30	7.47	17.58	30.63	-
Podturn	0.30	0.66	3.12	9.21	21.42	31.83	-
Črmošnjice	0.29	1.02	2.84	8.53	21.79	37.63	-
Črnomelj	0.59	0.98	1.74	8.13	21.60	-	-
Transport in grad.	-	-	-	7.40	15.47	-	2,34 18
Vrtnarstvo in hort.	-	-	-	8.00	17.00	-	1/100
TOK Novo mesto	0.20	2.11	2.30	8.00	15	-	-
Črnomelj	0.40	1.73	213	7.86	13.85	-	-
Trebnje	0.80	-	-	9.27	15.93	-	-
DSSS	-	-	-	8.47	15.65	-	-
POPREČNO	0.42	0.94	2.77	8.15	17.56	32.28	-
TOZD Gozd. + TG	0.43	0.93	2.79	8.12	18.37	32.28	2.34
ZAS	0.38	1.89	2.20	8.00	14.85	-	-
VH + DSSS	-	-	-	8.37	16.49	-	18
Republ. normativ	0.30	1.63	-	9	-	-	2.88

Tekoča goriva so pomemben vir energije v gozdarstvu

Pomembnost goriva smo do jeli šele v zadnjih mesecih letošnjega leta, ko ga je večkrat primanjkovalo. Z omejitvijo možnosti nabave goriv je v trenutku ohromel normalni potek gozdne proizvodnje. Onemogočen je bil prevoz delavcev na delo, zastalo je izvlačenje lesa iz gozda, tovarnjaki so stali -- in še bi lahko naštevali.

Po tem energetskega stresu, ki smo ga doživeli, smo takoj začeli ukrepati, da ne bi nastala še občutnejša škoda. Med drugim so bili po temeljnih organizacijah sprejeti varčevalni ukrepi. Analizirali smo porabo in hranjenje goriva, da bi našli oporo pri iskanju rezerv za manjšo porabo goriva v prihodnje. Nastale razmere so nas opomnile, da bomo morali tudi v prihodnosti varčevati z gorivom, ker ga ni v neomejenih

količinah, niti ga verjetno ne bomo sposobni nakupovati za drage devize. Gorivo se na svetovnem trgu hitro draži, tako nas uče izkušnje v zadnjih dvajsetih letih.

O gospodarnejši porabi goriva je razpravljali tudi delavski svet delovne organizacije. Potrjeni so bili predlogi o varčevanju in porabi. Samoupravni delavski kontroli je naloženo, da preverja izvajanje sprejetih sklepov.

Na različno porabo goriv vpliva več dejavnikov. Pri izdelavi gozdnih sortimentov je odvisna poraba od debeline drevja, drevesne vrste, od količine izdelave drv in vejnatosti drevja pa tudi od tehnike dela in od boljše ali slabše vzdrževanega orodja (brušenje). Poraba pri spravilu je odvisna od razdalje vlačjenja,

Zimski oddih v Bohinjski Bistrici

V počitniškem domu v Bohinjski Bistrici bodo delavci GG Novo mesto lahko preživljali zimske počitnice od 3. januarja do 2. aprila. Da bi bil omogočen oddih večjemu številu delavcev, bo posameznik lahko preživel le po sedem dni. Razdelitev počitnic od 3. januarja do 2. aprila 1983 je naslednja:

- od 3. 1. do 8. 1.
- od 8. 1. do 15. 1.
- od 15. 1. do 22. 1.
- od 22. 1. do 29. 1.
- od 29. 1. do 5. 2.
- od 5. 2. do 12. 2.
- od 12. 2. do 19. 2.
- od 19. 2. do 26. 2.
- od 26. 2. do 5. 3.
- od 5. 3. do 12. 3.
- od 12. 3. do 19. 3.
- od 19. 3. do 26. 3.
- od 26. 3. do 2. 4.

Med šolskimi zimskimi počitnicami bodo imeli prednost za bivanje v domu tisti delavci, ki imajo šoloobvezne otroke.

Cene v letošnji sezoni so:

- 60 din na skupnih ležiščih,
- 80 din za ležišče v garsonjeri,
- 100 din za goste, ki niso zaposleni v naši delovni organizaciji.

Obstaja pa še možnost popusta za bivanje do 10 dni, ki ga delavec izkoristi v zimski, namesto v poletni sezoni. Če se odločite za popust pri zimskem letovanju, boste plačali za skupno ležišče in enako tudi za ležišče v garsonjeri 20 din dnevno, vendar pa potem ne boste mogli več uveljavljati popusta v poletni sezoni! O tej možnosti se bomo pogovorili z vsakim posameznim delavcem.

Vsak gost mora seveda plačati še turistično takso, ki znaša

za odrasle 10 din, za otroke od 7. do 14. leta starosti pa 5 din na dan. Za otroke, mlajše od 7 let, turistične takse ni.

V letošnji zimski sezoni imamo poleg ene garsonjere s tremi (in enim pomožnim) ležišči in treh ležišč na skupnih posteljah še dve novi garsonjeri s štirimi ležišči. Tako bo prostora dovolj za vse, ki bodo želeli, le med šolskimi zimskimi počitnicami bo morda preveliko povpraševanje.

Če bo dovolj tistih, ki bi se želeli naučiti smučati, bomo organizirali smučarski tečaj. Tudi za skupen organiziran prevoz z avtobusom imamo mož-

nost — seveda, če bo dovolj udeležencev.

Kdor bi se želel hraniti v prostorih gostinskega lokala v Zoisovem gradu, naj to pripiše na prijavnico.

Prosimo vse, ki imajo namen dopust preživeti v Bohinjski Bistrici, naj se prijavijo čimprej na prijavnico, ki jih dobijo v prostorih svojega tozda, toka oz. DSSS. V času, za katerega razpis ne velja (december in april), bodo letovali tisti delavci, ki si bodo prostor prej zagotovili.

Upravni odbor vam želi prijetne počitnice!

SONJA LIČEN—TESARI

Petdeset let Jožeta Petriča

Med tistimi, ki letos praznujejo petdesetletnico svojega življenja, je tudi direktor GG inž. Jože Petrič. Osnovno šolo in gimnazijo, iz katere je bil leta 1943 zaradi simpatiziranja z narodnoosvobodilnim gibanjem začasno izključen, je obiskoval v Novem mestu. Gozdarstvo je študiral v Ljubljani, kjer je

diplomiral leta 1960. Že takrat je vneto sodeloval v mladinskih in študentskih organizacijah, se večkrat udeležil mladinskih delovnih akcij in se vključil v ZK.

Kot gozdar je vsa leta po diplomi delal na Dolenjskem, na okrajni gozdni upravi, pri kmetijski zadrugi in pri Gozdnem gospodarstvu Novo mesto. Najdlje je bil zaposlen kot vodja za gojenje gozdov in pod njegovim vodstvom so bili osnovani

širni nasadi igalcev v degradiranih gozdovih in na zaraščajočih se opuščeni kmetijskih zemljiščih. Skrbel pa je seveda tudi za gojenje obstoječih gozdov in poudarjal njihovo zaščitno in socialno funkcijo. Ob svojem rednem delu je bil ta trinajst let urednik Dolenjskega gozdarja.

Bogata je tudi njegova dejavnost v družbenopolitičnih organizacijah in v Gospodarski zbornici SRS. Več let je bil občinski in republiški delegat, eno mandatno dobo predsednik zbora združenega dela občine Novo mesto, sedaj pa je podpredsednik skupščine splošnega združenja gozdarstva Slovenije, član kadrovske komisije v tem združenju in član fakultetnega sveta biotehniške fakultete, s čemer pa nismo našeli vseh funkcij, ki jih je opravljal izven svojega delovnega mesta.

Na področju samoupravljanja se zavzema za take medčloveške odnose, v katerih bi bila proizvodnja kar najbolj uspešna. Poudarja pomen varčevanja, racionalizacije, delovne discipline in odgovornosti, kar vse je še kako potrebno v sedanjih gospodarskih razmerah.

Zadnja leta kot direktor uspešno vodi naše podjetje in je zato vsem delavcem znan kot dober tovariš in prijatelj.

Ob petdesetletnici mu želimo še dolga leta zdravlja in uspehov.

Z oljem škoda ali pa varčevanje

Na tleh, kjer se razlije iztrošeno olje iz avtomobila ali traktorja, sedem let ne raste trava. En liter olja pokrije tisoč kvadratnih metrov vodne gladine, pod katero se zadušijo ribe, raki, školjke in plankton. Razlivanje olja pa ni samo greh proti naravi, temveč tudi proti blagostnaju. V rafinerijah je namreč mogoče izkoristiti olje očistiti in ga ponovno uporabiti. V jugoslaviji imamo več obratov (rafinerij) za ponovno očiščenje iztrošenega olja. Ena od teh je tudi v Mariboru, ki pa dela le s trideset odstotno zmogljivostjo. Od sto tisoč ton iztrošenega olja ga predelamo v Jugoslaviji le trideset tisoč ton. Najtežje je z zbiranjem odpadnega olja.

Toda, če bi se potrudili in ga zbirali ter predelali 45.000 ton, bi na leto prihranili pri uvozu nafte 680 milijonov (novih) dinarjev. (Opomba urednika: Morda bo kdo iz našega tozda za Transport in gradnje napisal, kako ravnamo z oljem v našem podjetju.)

Ali naši vozniki — traktoristi olje menjajo in razlivalo v gozdu?)

Srečanje krvodajalcev

Največkrat so darovali kri Janez Gašperšič, Jože Kocjan in Ivan Šimenc.

Krajevna organizacija RK Kandija—Grm je 15. oktobra letos organizirala srečanje svojih krvodajalcev. Nanj so bili povabljeni tudi krvodajalci naših tozdov, tokov in DSSS, ki imajo sedež v novomeški občini. Vabljeni so bili krvodajalci, ki so dali svojo kri pet,— deset,— dvajset,— petindvajset—in celo večkrat.

Petkrat so darovali kri naslednji naši delavci:

Marjan Kocjan — tozd Gozdarstvo Novo mesto
Franc Vidmar — tozd Gozdarstvo Straža
Zdravko Turk — tok Gozdarstvo Novo mesto
Lado Javornik — DSSS

Desetkrat so darovali kri:

Stane Kozan — tozd transport in gradnje
Janez Udovč — tozd Gozdarstvo Novo mesto
Miha Gorišek — tozd Gozdarstvo Straža
Miro Bertole — tozd Gozdarstvo Podturn
Amalija Gorše — tozd Gozdarstvo Podturn
Alojz Retelj — tozd Gozdarstvo Podturn
Miha Fabijan — tozd Gozdarstvo Podturn
Jože Plantan — tok Gozdarstvo Novo mesto
Vida Ban — DSSS

Dvajsetkrat so darovali kri:

Anton Fink — tozd Transport in gradnje
Anton Novak — tozd Gozdarstvo Novo mesto
Rezka Zevnik — tozd Gozdarstvo Novo mesto
Jože Mihalič — tozd Gozdarstvo Podturn
Anton Kosir — tozd Gozdarstvo Podturn

Petindvajsetkrat ali več pa so darovali kri:

Jože Kocjan — tozd Vrtnarstvo in hortikultura
Ivan Šimenc — tozd Gozdarstvo Straža
Janez Gašperšič — DSSS

Najprej so se povabljeni udeležili pestrega kulturnega programa, ki se je končal s podelitvijo priznanj. Nato je sledila večerja v prijetnem vzdušju.

Pri GG sedemdeset krvodajalcev

Omenila bi še, da imamo v naši delovni organizaciji veliko krvodajalcev. Samo na področju novomeške občine nas je okoli sedemdeset. Prizadevati si moramo, da bomo tudi v bodoče redno organizirali krvodajalske akcije med našimi delavci in s tem reševali življenja ljudi.

Občinski odbor RK Novo mesto nam je sporočil, da se je s 23. novembrom spremenil delovni čas na transfuzijskem oddelku novomeške bolnišnice. Po novem delovnem času pričnejo z odvzemom krvi ob sedmi in ne več ob šesti uri. V njihovem poročilu je navedeno, da smo pri GG Novo mesto večinoma že uresnicili načrtovani odvzem krvi, le tozd Gozdarstvo Podturn je ta načrt zaenkrat dosegel le 80-odstotno.

SONJA LIČEN — TESSARI

Sodelovali so s prispevki v Dolenjskem gozdarju

(v oklepaju so številke glasila, v katerih so imenovani pisali)

– Jožica Bajt 4, 6, 7, 9, 10, 11 – Mirko Bajt 2, 3, 6, 8, 9, 11, – Franc Bartolj 9, – Danica Belopavlovič 6, – Janez Blažič 3, 5, 8, 10, – Franc Čibej 1, 2, 3, 4, – Milan Dragišič 2, 3, 5, 7, 10, 11, – Tone Fabjan 2, 3, – Jože Falkner 2, 5, – Lojze Florjančič 1, – Janez Gašperšič 2, – Peter Geršič 4, 7, – Tone Hočevar 1, 4, – Franc Janež 1, 4, 7, – Lado Javornik 1, – Uroš Kastelic 5, – Slavko Klančičar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, – Jože Kovačič 1, 2, 5, 6, 7, 9, 10, – Tone Kruh 4, 7, 8, – Danilo Kure 2, 7, – Jože Kure 1, 9, 10, – Radovan Lapanje 4, 5, 10, – Sonja Ličen–Tessari 8, 9,

11, – Franc Lukšič 2, – Jože Lukšič 1, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, – Sonja Maras 2, – Franc Markovič 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, – Matija Mazovec 4, 11, – Božo Miklič 10, 11, – Vlado Pavec 3, – Janez Penca 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, – Jože Petrič 6, 7, 10, 11, – Stane Pirc 4, – Franc Povše 2, 3, 4, 5, 9, 10, – Alojz Puhar 7, 8, 9, – Jože Rade 7, – Janez Rustja 1, 2, 4, 6, 10, 11, – Alojz Serini 4, 6, – Marina Smolič 1, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, – Janez Šebenik 2, 8, 10, – Tone Šepec 1, 5, 8, – Bine Šmuk 4, 6, – Bogo Špiletič 4, 8, 11, – Angelbert Tessari 5, – Neva Thorževskij 9, – Ivan Turk 3, – Marija Turk 3, 11, – Viktor Turk 5, 6, 7, – Jože Vidervol 9, – Vinko Vidrih 5, 7,

Nada Jakše, Marko Zoran, Jožica Žagar, Štefka Pucelj, Tone Virant, Suzana Andoljšek.

50-letniki v tozdu Gozdarstvo Straža

Letos je šest delavcev iz tozda Straža praznovalo svoj 50. rojstni dan.

Kar štiri izmed njih najdemo na odpremnem skladišču.

ANTON KOŠIR

Že pet let dela kot strojnik na tesalnici. Od njegovega dela je v marsičem odvisna kakovost tramov in prav njega lahko glede tega posebej pohvalimo.

Pred tem je vrsto let opravljal razna dela na odpremnem skladišču. Je odločen in priden delavec. Deloval je in še deluje v organizih upravljanja in raznih komisijah. Za svoje prizadevno delo je bil že večkrat pohvaljen.

FRANC NOVAK

Od sedemnajstega leta starosti je zvest delavec GG. Do pred desetimi leti je prevažal les s konji iz gozda na skladišče. Danes je gospodar na skladišču. Za vsako delo poprime, najsi bo pri merjenju, odmikanju lesa ali kadar je treba počistiti skladišče in pripraviti drva za kurjavo. Dela je vedno veliko. Vsako pa opravi vestno in z dobro voljo. Za svoje zasluge je že prejel pohvalo.

DRAGO ŠETINA

Zaposlen je v našem tozdu od leta 1966. Nekaj let je delal na tesalnici, sedaj pa opravlja razna ročna dela na odpremnem skladišču. Pri nakladanju lesa na vagon opravlja dela, ki so kljub mehanizaciji nepogrešljiva, če hočemo, da je vagon lepo in polno naložen. Naporena dela, ki so pogosto tudi nevarna, opravlja vedno vestno in požrtvovalno.

JOŽE KUKAR

Je miren in tih delavec, kakor da ga ni na skladišču, pa vendar je tu že enajsto leto. Poprej je bil zaposlen v tozdu v Novem mestu. Na tesalnici in na skladišču opravlja dela, kot so priprava lesa za tesalnico, krojenje lesa z motorno žago, če je potrebno, pa poprime tudi za vsako drugo delo.

ANTON JARC

Je doma iz Globodola in edini letošnji jubilar, ki dela v gozdu. V našem tozdu je zaposlen že od leta 1963. Vseskozi dela kot sekač v revirju Brezova reber. Je dober delavec in vestno opravlja vsako delo, ki mu je naloženo.

MARICA TISOVEC

Na koncu naj omenimo še našo blagajničarko Marico Tisovec, ki je 50-letnico praznovala na začetku letošnjega leta in smo o njej v našem glasilu že pisali.

Vsem jubilarantom čestitamo in jim želimo še veliko zdravja in uspešnih let v krogu naše skupnosti.

MARIJA TURK

Franc Novak

Drago Šetina

Jože Kukar

Anton Košir

Anton Jarc

DOLENJSKI GOZDAR

Glasilo izdaja delavski svet gozdnega gospodarstva Novo mesto – Odgovorni urednik ing. Janez Penca, Uredniški odbor: Mirko Bajt, Franc Bartolj, Tone Fabjan, ing. Jože Falkner, ing. Slavko Klančičar, Uroš Kastelic, Matija Mazovec, ing. Jernej Piškur, Janez Šebenik, Angelbert Tessari. – Izhaja enkrat na mesec v 1000 izvodih. – Uredništvo: Novo mesto, Gubčeva 15 – Časopisni stavek, filmi in prelom DITC Novo mesto, TOZD Grafika; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.